

Tárgy: A KÖR-KÖVIZIG tájékoztatója a Békés várost érintő belvízhelyzetről, felkészülésről, az Élővíz-csatorna állapotáról

Előkészítette: Bak Sándor igazgató
Körös-vidéki Környezetvédelmi és
Vízügyi Igazgatóság

Véleményező bizottság: Pénzügyi Bizottság

Sorszám: III/5.

Döntéshozatal módja:
Egyszerű szótöbbség

Tárgyalás módja:
Nyilvános ülés

Előterjesztés

Békés Város Képviselő-testülete

2009. október 1-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Bak Sándor a Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság igazgatója a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. tv. 16. § (4) bekezdés e) pontja alapján elkészítette a Békés várost érintő belvízhelyzetről, felkészülésről, az Élővíz-csatorna állapotáról szóló tájékoztatóját, melyet mellékelten terjesztünk a T. Képviselő-testület elé.

Kérem az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat:

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság Békés várost érintő belvízhelyzetről, felkészülésről, az Élővíz-csatorna állapotáról szóló tájékoztatóját tudomásul veszi.

Határidő: azonnal

Felelős: Izsó Gábor polgármester

Békés, 2009. szeptember 23.

Izsó Gábor
polgármester

.....
Jogi ellenjegyző

.....
Pénzügyi ellenjegyző

Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság

Körös Valley District Environment and Water Directorate

Verwaltung für Umweltschutz und Wasserwesen des Körös-gebietes

K-1490-004/2009. ikt. szám

Üi.: Bujdosó Szabolcs

Tárgy: Beszámoló a KÖR-KÖVÍZIG Békés várost érintő belvízhelyzetről, felkészülésről, Élővíz-csatorna állapotáról.

Izsó Gábor polgármester úr
Békés Város Polgármesteri Hivatala

Békés

Petőfi utca 2. pf.80

5720

Békés Város Képviselő-testületének 2009. október 1-i ülésére, a „*Tájékoztató a Békés várost érintő belvízhelyzetről, felkészülésről, Élővíz-csatorna állapotáról*” című napirendi pontjához az alábbiakban foglaljuk össze 2009 évre vonatkozóan, hogy a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság Sarkad város térségében milyen tevékenységet folytat.

Békés bel- és külterületén a 11/2009 (VIII.5.) KvVM rendeletben megfogalmazott kizárólagos állami tulajdonú, a VIZIG kezelésében lévő belvízcsatornák az alábbiak:

1./ Vargahosszai főcsatorna:	0+000-7+060 szelvények közötti szakasza;
2./ Gerlai holtág:	0+000-0+730 szelvények közötti szakasza;
3./ Békés III tápcsatorna	Teljes hosszában (1150 fm)
3./ Élővíz-csatorna	0+000 – 13+000 szelvények közötti szakasza;

Mindhárom csatorna kettőshasznosítású.

Békés város térségének vízgazdálkodási helyzetét az Élővíz-csatorna és annak vízrendszere befolyásolja. A Fehér-Körös alacsony vízhozama miatt korlátozott lehetőség van vízbetáplálásra, ez nagyban befolyásolja az Élővíz-csatorna vízminőségét. A lassú vízmozgás, és a magas napi középhőmérséklet augusztusban kedvező körülményeket biztosított a békalencse elszaporodásához.

Vargahosszai főcsatorna:

A főcsatornán gyakorlatilag 2006 évben végeztünk belvízvédekezés során fenntartási jellegű tevékenységet.

A torkolattól az erdőig végig nádvágóztuk a csatornát és a levágott uszadékot a szivattyútelepnél kiszedtük. A csatorna belvízvédekezés esetén védekezésre alkalmas. Belvízi szivattyúzás esetén a nádvágóval a vizinövényzetet az erdőig levágjuk és az uszadékot a szivattyútelepnél kiszedjük. Mivel érdemi vízmozgás nincs a csatornán, ezt a tevékenységet belvízi szivattyúzás nélkül nem lehet végrehajtani.

KÖR-KÖVÍZIG H-5701 Gyula, Városház utca 26. Pf.: 19.

Telefon: 66/526-400*, Igazgató: 66/526-401, Fax: 66/526-407

E-mail: korkovizig@korkovizig.hu Honlap: www.korkovizig.hu

A Vargahosszai főcsatorna, a Békési duzzasztó üzemelése esetén, a Tököföldi szivornyán keresztül kap vizet, melyet a torkolatnál a 450 mm átmérőjű gravitációs csövön engedünk ki a Kettős-Körösbe. A gravitációs cső kicsi kapacitása miatt a Tököföldi szivornya csak korlátozottan tud üzemelni. (Nem tudjuk a teljes vízmennyiséget kiengedni a torkolatnál.)

Szivattyúzás:

2009-ben a Vargahosszai szivattyútelep 48 órát üzemelt a március 05 -22 ig terjedő készütségi időszakban.

Gerlai holtág:

A Gerlai holtágon fenntartási tevékenységet a békési közigazgatást érintő szakaszon nem végeztünk 2009-ben.

Vízfolyást biztosítani csak alkalomszerűen tudunk a Gerlai holtágon keresztül a körösi vízhozamok függvényében.

Jelenleg a Gerlai holtágba annyi vizet engedünk az Élővíz-csatornából, amennyi a torkolati tiltójának az eresztése és a holtág párolgási vesztesége.

Belvízvédekezés esetén nádvágós beavatkozás várható a holtágon és jelentős mennyiségű uszadékkal kell számolnunk.

Élővíz-csatorna:

A 2006. január – 2007. december közötti időszakban megvalósult a „Élővíz-csatorna ökológiai és túrisztikai állapotának javítása” elnevezésű projekt (ÖKOVÍZ), melynek során a csatornán csónakkiemelő- és uszadékkiszedő helyek kerültek kialakításra.

Békés város közigazgatási területén csónakkiemelő helyek a felső, ill. alsó körgáti zsilipek felett és alatt, valamint a szintén ÖKOVÍZ pályázat kereteiből megvalósuló gerebtsztító műtárgy felett vannak.

7+133	Csónakkiemelő hely	jo.
7+127	Uzadék kiszedő hely	jo.
7+087	Csónakkiemelő hely	bo.
2+879	Csónakkiemelő hely	bo.
2+830	Csónakkiemelő hely	bo.
0+453	Csónakkiemelő hely	bo.
0+433	Gerebtsztító műtárgy	-

A csatornán az elmúlt években évente kétszer végeztünk úszó nádvágóval gaztakarítást. Az első a KÖR-KÖVÍZIG finanszírozta, a másodikat a többletfenntartásokból befizetett pénzekből végeztük el. Így a csatorna a belvizes és öntözővíz biztosítási funkciójának megfelelt.

2008-ban a Vízvédelmi Egyesület által vásárolt „CSIBE” nevű nádvágó hajóval is végeztünk próbaüzemlést Krisztinazugban és a belvárosban is.

2009-ben elvégeztük a KÖR-KÖVÍZIG finanszírozásából az első úszó nádvágós fenntartást. (Élővíz-csatorna teljes szakasza, Békés III. tápcsatorna.)

Üzemeltettük a „CSIBE” nevű nádvágót a torkolattól a felső-körgáti zsilipig július 20-24 között.

Üzemeltetjük július 1-től a torkolati uszadék kiszedőt.

A Gyulai duzzasztó tömlőjének hibája miatt kevesebb vizet tudunk az Élővíz rendszerbe beengedni. Így a Békéscsaba alsókörgáti zsilip alatti szakaszon csak időszakosan tudunk vízfrissítést biztosítani.

Július 17-től gyakorlatilag Sikkony felől csak a Békéscsabai szennyvíztelep tisztított szennyvize érkezik Békés felé. A hígító vizet Békésre a Dánfoki szivornya folyamatosan biztosítja.

A kicsi körösi vízhozam miatt a Dánfoki szivornya július 30. óta csak az egyik csővel üzemel.

Várható helyzet:

- I./ Amennyiben a Körösökön a vízhozam min. 2-3 m³/s-al megnő, úgy a Dánfoki szivornyánál a második csövet is be lehetne üzemelni.
- II./ Békésen a torkolattól a felsőkörgáti zsilipig még egyszeri nádvágózás lesz a bekoordinált többletfenntartási pénzekből.
- III./ Ha az Élővíz rendszerbe ismét a normális vízmennyiséget tudjuk bevezetni, úgy a Békéscsaba alatti részen is lehet vízmozgást biztosítani. Ez esetben nádvágózás lesz a többletfenntartási pénzekből a békési felsőkörgát feletti szakaszon is.
- IV./ Belvízvédekezés esetén az Élővíz-csatorna beavatkozással (nádvágózás) az érkező belvizeket fogadni és elvezetni tudja.

Szivattyúzás:

2009-ben a Békés II. szivattyútelep 528 órát üzemelt a március 03 – április 06-ig terjedő készülségi időszakban.

A Békés III. szivattyútelep nem üzemelt 2009-ben.

Gyula, 2009. szeptember 15.

Tisztelttel:

/Bak Sándor/
igazgató